

BAC 2007

Pro–Didactica

Testare Națională

Rezolvările variantelor 76-80

versiune finală

Redactia Pro–Didactica

Suportul pe net:

<http://www.pro-didactica.ro/>

Cuprins

Capitolul 1. Varianta 76	3
1. Subiectul I.	3
2. Subiectul II.	3
3. Subiectul III.	4
Capitolul 2. Varianta 77	7
1. Subiectul I.	7
2. Subiectul II.	7
3. Subiectul III.	8
Capitolul 3. Varianta 78	11
1. Subiectul I.	11
2. Subiectul II.	11
3. Subiectul III.	12
Capitolul 4. Varianta 79	15
1. Subiectul I.	15
2. Subiectul II.	15
3. Subiectul III.	15
Capitolul 5. Varianta 80	19
1. Subiectul I.	19
2. Subiectul II.	19
3. Subiectul III.	20

CAPITOLUL 1

Varianta 76

1. Subiectul I.

Rezolvare.

- $6 - 5 + 3 = 1 + 3 = 4$
- Mai mic este numărul $b = 3, 6$.
- $\frac{80}{100} \cdot 180 = 8 \cdot 18 = 144$
- Media aritmetică numerelor 14 și 4 este egală cu $\frac{14 + 4}{2} = 9$.
- $L_{\text{cerc}} = 2\pi r = 2\pi \cdot 3 = 6\pi \text{ cm}$.
- Perimetrul dreptunghiului cu lungimea 7 cm și lățimea 4 cm este egal cu $2 \cdot 7 + 2 \cdot 4 = 14 + 8 = 22 \text{ cm}$.
- $V = \frac{1}{3} \cdot A_{\text{bazei}} \cdot h$, de unde $A_{\text{bazei}} = \frac{3V}{h} = \frac{3 \cdot 48}{9} = 16 \text{ cm}^2$. Cum baza este un pătrat, avem $A_{\text{bazei}} = a^2$, unde a este lungimea laturii. De aici, $a = \sqrt{16} = 4 \text{ cm}$.
- $A_{\text{sferă}} = 4\pi \cdot r^2 = 4\pi \cdot 6^2 = 4\pi \cdot 36 = 144\pi \text{ cm}^2$.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

- B : $(\sqrt{2} + \sqrt{5})^2 - (\sqrt{2} - \sqrt{5})^2 = 2 + 2\sqrt{10} + 5 - 2 + 2\sqrt{10} - 5 = 4\sqrt{10}$
- D : $E(x) = \frac{2}{x-3} - \frac{5-x}{x-3} = \frac{2-5+x}{x-3} = \frac{x-3}{x-3} = 1, \forall x \neq 3$.
- C : Fie trapezul $ABCD$ în care AB este baza mare și E este proiecția lui D pe AB . Cum $m(\widehat{DAE}) = 45^\circ$, triunghiul dreptunghic DEA este isocel și $DE = AE = AB - BE = AB - DC = 12 - 8 = 4 \text{ cm}$. Atunci $A_{ABCD} = \frac{(AB + DC)DE}{2} = \frac{(12 + 8)4}{2} = 40 \text{ cm}^2$.
- D : Dacă a este lungimea laturii triunghiului echilateral, atunci raza cercului înscris triunghiului este egală cu $\frac{a\sqrt{3}}{6} = \frac{6\sqrt{3}}{6} = \sqrt{3}$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Deoarece $71 = 4 \cdot 17 + 3$, rezultă că 71 împărțit la 4 dă restul 3. Pe de altă parte $71 = 6 \cdot 11 + 5$, deci 71 împărțit la 6 dă restul 5. Deci putem spune că în pungă pot fi 71 de bomboane.
- b. Căutăm cel mai mic număr $n \in \mathbb{N}$ care împărțit la 4 dă restul 3, adică este de forma $n = 4p + 3$ cu $p \in \mathbb{N}$ și care împărțit la 6 dă restul 5, adică este de forma $n = 6q + 5$, cu $q \in \mathbb{N}$. Din $n = 4p + 3$ rezultă $n + 1 = 4(p + 1)$, deci 4 divide $n + 1$. Din $n = 6q + 5$ rezultă $n + 1 = 6(q + 1)$, deci 6 divide $n + 1$. Atunci cel mai mic multiplu comun al numerelor 4 și 6 (care este 12) îl divide pe $n + 1$. Deci $n + 1$ este de forma $12k$, cu $k \in \mathbb{N}$, de unde $n = 12k - 1$, cu $k \in \mathbb{N}$. Cel mai mic număr $n \in \mathbb{N}$ de forma $12k - 1$, cu $k \in \mathbb{N}$ este $12 \cdot 1 - 1 = 11$.

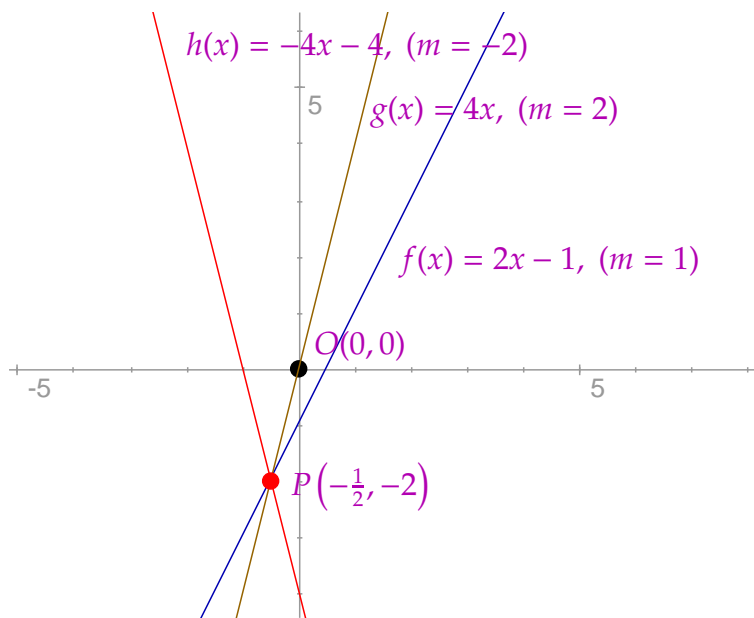

FIGURA . Exercițiul 14.

14. a.
- b. Dacă (a, b) sunt coordonatele punctului de intersecție a reprezentărilor grafice ale funcțiilor $g(x) = 4x$ și $h(x) = -4x - 4$, atunci avem relațiile $g(a) = b$ și $h(a) = b$ care sunt echivalente cu $4a = b$ (1) și $-4a - 4 = b$ (2). Înlocuind b din relația (1) în (2) obținem $-4a - 4 = 4a$ ceea ce este echivalent cu $8a = -4$, de unde $a = \frac{-4}{8} = \frac{-1}{2}$, iar $b = 4a = 4 \cdot \frac{-1}{2} = -2$.
- c. Deoarece pentru orice $m \in \mathbb{R}$, avem $f\left(\frac{-1}{2}\right) = 2m \cdot \left(\frac{-1}{2}\right) + m - 2 = -m + m + 2 = 2$, rezultă că punctul $P\left(\frac{-1}{2}, -2\right)$ aparține reprezentării grafice a funcției $f, \forall m \in \mathbb{R}$.

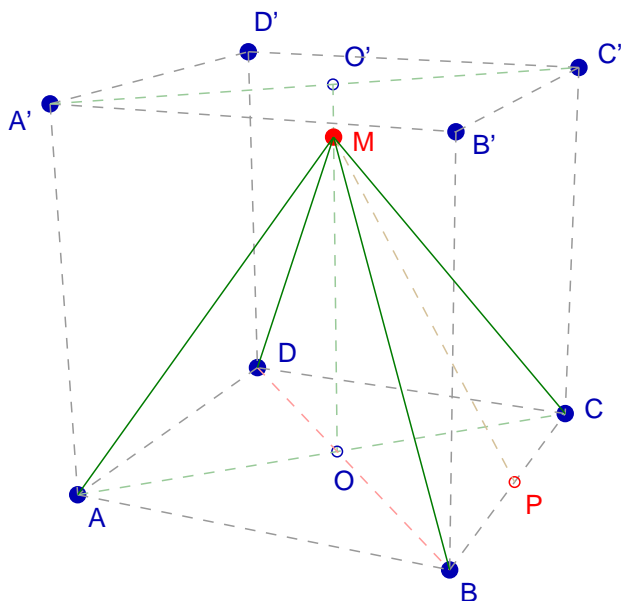

FIGURA . Exercițiul 15.

15. a.
- b. Deoarece $A'C' \parallel AC$, unghiul dintre $A'C'$ și BD este unghiul dintre AC și BD , adică $\widehat{AOB}$. Cum diagonalele pătratului sunt perpendiculare avem $m(\widehat{AOB}) = \boxed{90^\circ}$.
- c. Deoarece piramida $MABCD$ este piramidă patrulateră regulată rezultă că $MO \perp (ABCD)$. Cum și $O'O \perp (ABCD)$ și perpendiculara într-un punct pe un plan este unică rezultă că punctele O' , M și O sunt coliniare.
- d. Fie P proiecția lui M pe BC . Atunci MP este apotemă în piramida $MABCD$ și conform ipotezei are lungimea de 6 cm . Cum OP este linie mijlocie în triunghiul ABC , avem $OP = \frac{AB}{2} = \frac{6}{2} = 3 \text{ cm}$. În triunghiul dreptunghic MOP , aplicând teorema lui Pitagora avem $MO = \sqrt{MP^2 - OP^2} = \sqrt{6^2 - 3^2} = \sqrt{36 - 9} = \sqrt{27} = \boxed{3\sqrt{3}} \text{ cm}$.

CAPITOLUL 2

Varianta 77

1. Subiectul I.

Rezolvare.

1. $7 \cdot 8 - 3^2 = 56 - 9 = 47$
2. $\frac{25}{100} \cdot 100 = 25$
3. Media aritmetică numerelor 41 și 59 este egală cu $\frac{41 + 59}{2} = \frac{100}{2} = 50$.
4. Numerele naturale pare mai mici ca 10 sunt 2, 4, 6 și 8, iar suma lor este $2 + 4 + 6 + 8 = 20$.
5. $1 \text{ dam} = 10 \text{ m}$, deci $7 \text{ dam} = 70 \text{ m}$.
6. Aria paralelogramului este dată de produsul dintre lungimea unei laturii și înălțimea corespunzătoare acelei laturi, adică $3 \cdot 4 = 12 \text{ cm}^2$.
7. Volumul cilindrului este $\pi \cdot r^2 \cdot h = \pi \cdot 6^2 \cdot 8 = 288 \pi \text{ cm}^3$.
8. $A_l = 2 \cdot 3 \cdot 6 + 2 \cdot 5 \cdot 6 = 36 + 60 = 96 \text{ cm}^2$

2. Subiectul II.

Rezolvare.

9. **A**: $\sqrt{15} \cdot \left(\frac{2}{\sqrt{5}} + \sqrt{5} \right) - \sqrt{108} = 2\sqrt{3} + 5\sqrt{3} - 6\sqrt{3} = \sqrt{3}$
10. **B**: Dacă $A(1, 1)$ aparține reprezentării grafice a funcției f , atunci $f(1) = 1$, ceea ce revine la $m - 1 + 1 = 1$, de unde $m = 1$.
11. **C**: Dacă perimetrul rombului $ABCD$ este egal cu 16 cm , atunci lungimea laturii rombului este egală cu $\frac{16}{4} = 4 \text{ cm}$. Atunci $A_{\text{romb}} = 2A_{ABD} = 2 \cdot \frac{AB \cdot AD \cdot \sin 60^\circ}{2} = 4 \cdot 4 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 8\sqrt{3} \text{ cm}^2$.
12. **D**: $2 \cdot \sin 30^\circ \cdot \cos 30^\circ = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. $n = \overline{abc} + \overline{bca} + \overline{cab} = (100a + 10b + c) + (100b + 10c + a) + (100c + 10a + b) = 111a + 111b + 111c = 111(a + b + c)$
- b. Cum a, b, c sunt cifre diferite, valoarea maximă a lui $a + b + c$ este $7 + 8 + 9 = 24$. Deci cea mai mare valoare a numărului n este $111 \cdot 24 = 2664$.
14. a. Ecuația $x^2 - 10x + 25 = 0$ este echivalentă cu $(x - 5)^2 = 0$, de unde $x_1 = x_2 = 5$.
- b. $p = y^2 + 4y + 5 = (y^2 + 4y + 4) + 1 = (y + 2)^2 + 1$. Cum $(y + 2)^2 \geq 0, \forall y \in \mathbb{R}$, rezultă că $p = (y + 2)^2 + 1 > 0, \forall y \in \mathbb{R}$.
- c. $A = \sqrt{x^2 - 10x + 29} + \sqrt{y^2 + 4y + 5} = \sqrt{(x - 5)^2 + 4} + \sqrt{(y + 2)^2 + 1}$. Cum $(x - 5)^2 + 4 \geq 4$, cea mai mică valoare a sa este 4, de unde rezultă că cea mai mică valoare a lui $\sqrt{(x - 5)^2 + 4}$ este 2. Cum $(y + 2)^2 + 1 \geq 1$, cea mai mică valoare a sa este 1, de unde rezultă că cea mai mică valoare a lui $\sqrt{(y + 2)^2 + 1}$ este 1. Deci, cea mai mică valoare a lui A este $2 + 1 = 3$.

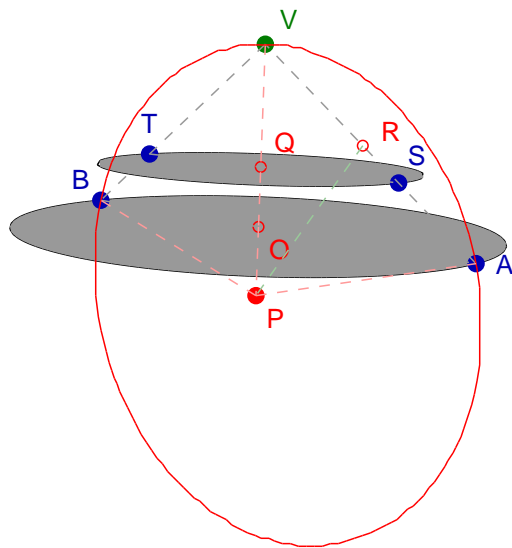

FIGURA . Exercițiul 15.

15. a.
- b. Fie VAB secțiunea axială a conului circular drept, V fiind vârful conului. Din ipoteză triunghiul VAB este isoscel și are perimetrul egal cu 18 cm . Atunci $2 \cdot VA = VA + VB = 18 - 8 - 10$ și astfel $VA = \frac{10}{2} = 5 \text{ cm}$. Raza bazei este $r = \frac{8}{2} = 4$, iar generatoarea am văzut că este $g = 5$. Deci, $A_t = \pi \cdot r(g + r) = \pi \cdot 4 \cdot (5 + 4) = 36\pi \text{ cm}^2$.

- c. Centrul cercului circumscris unui triunghi se găsește la intersecția mediatoarelor laturilor triunghiului. Fie R mijlocul lui VA și P intersecția mediatoarelor duse în O și R . Evident $P \in VO$ deoarece VO este mediatoarea lui AB . Din $\widehat{RVP} = \widehat{OVA}$ și $m(\widehat{VRP}) = m(\widehat{VOA}) = 90^\circ$, rezultă că triunghiurile VRP și VOA sunt asemenea. Avem deci $\frac{VP}{AV} = \frac{VR}{VO}$ (1). Calculăm VO prin aplicarea teoremei lui Pitagora în triunghiul dreptunghic VOA : $VO = \sqrt{VA^2 - AO^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3$. Înlocuind în relația (1) avem $\frac{VP}{5} = \frac{5}{3}$, de unde $VP = \frac{5 \cdot 5}{3} = \frac{25}{6}$ cm.

- d. Fie S, T punctele de intersecție cu VA , respectiv VB , ale planului paralel cu planul bazei conului. Dacă $Q = VO \cap ST$ atunci $VQ = \frac{2}{3}VO = \frac{2}{3} \cdot 3 = 2$, iar $QO = VO - VQ = 3 - 2 = 1$ cm. Cum $SQ \parallel AO$, conform teoremei fundamentale a asemănării triunghiurile VQS și VOA sunt asemenea și $\frac{SQ}{AO} = \frac{VQ}{VO} = \frac{2}{3}$, de unde $SQ = \frac{AO \cdot VQ}{VO} = \frac{4 \cdot 2}{3} = \frac{8}{3}$ cm. Prin urmare,

$$V_{\text{trunchi de con}} = \frac{\pi \cdot QO(AO^2 + SQ^2 + AO \cdot SQ)}{3} = \frac{\pi \left(4^2 + \left(\frac{8}{3} \right)^2 + 4 \cdot \frac{8}{3} \right)}{3} = \frac{\pi \left(16 + \frac{64}{9} + \frac{32}{3} \right)}{3} = \frac{\pi(16 \cdot 9 + 64 + 32 \cdot 3)}{27} = \frac{\pi(144 + 64 + 96)}{27} = \frac{304\pi}{27} \text{ cm}^3.$$

CAPITOLUL 3

Varianta 78

1. Subiectul I.

Rezolvare.

- $427 - 328 = 99$
- $\frac{20}{100} \cdot 520 = 104$
- Cum o oră are 60 minute, o treime de oră are $\frac{1}{3} \cdot 60 = 20$ minute.
- Media aritmetică a celor 3 numere este $\frac{\text{suma numerelor}}{3} = \frac{24}{3} = 8$.
- Perimetrul triunghiului echilateral de latură 6 cm este egal cu $3 \cdot 6 = 18$ cm.
- Cum unghiurile $\widehat{BCD}$ și $\widehat{BAD}$ sunt opuse și într-un paralelogram unghiurile opuse sunt congruente, rezultă că $m(\widehat{BAD}) = 30^\circ$.
- $A_l = 4 \cdot A_{\text{față laterală}} = 4 \cdot \frac{\text{latura bazei} \cdot \text{apotema}}{2} = 2 \cdot 6 \cdot 5 = 60$ cm².
- $V_{\text{cilindru}} = A_{\text{bazei}} \cdot h = 25\pi \cdot 7 = 175\pi$ cm³.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

9. **D** : Primii termeni ai șirului numerelor naturale prime sunt

$2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, \dots$,

deci al șaptelea termen este egal cu 17.

Comentariu: Un exercițiu care era preferabil să fie evitat, dat fiind că unii îl vor număra greșit și pe 1 ca număr prim. Reamintim că *un număr natural este prim dacă și numai dacă are exact doi divizori*.

10. **B** : $3a + 2b - 3c = 3(a - c) + 2b = 3 \cdot 3 + 2 \cdot (-5) = 9 - 10 = -1$
11. **D** : Fie O centrul cercului. Unghiul $\widehat{AOB}$ este unghi la centru și are măsura egală cu cea a arcului de cerc subîntins. Deci, $m(\widehat{AOB}) = m(\widehat{AB}) = 60^\circ$. Cum triunghiul AOB este isoscel ($AO = OB$) și are un unghi de 60° rezultă că este triunghi echilateral, deci $AO = OB = AB = 5$ cm. Prin urmare, $L_{\text{cerc}} = 2\pi r = 2\pi \cdot 5 = 10\pi$ cm.
12. **A** : Lățimea dreptunghiului după care se desfășoară cubul este egală cu latura cubului, adică 3 cm, iar lungimea dreptunghiului este egală cu de 4 ori

latura cubului, deci $4 \cdot 3 = 12 \text{ cm}$. Prin urmare, aria dreptunghiului după care se desfășoară suprafața laterală a cubului este egală cu $3 \cdot 12 = 36 \text{ cm}^2$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Fie a numărul exercițiilor rezolvate de Ana, d numărul exercițiilor rezolvate de Dan și t numărul exercițiilor rezolvate de Tudor. Știm că Ana a rezolvat cu 6 exerciții mai mult decât Dan, adică $a = d + 6$ (1), și cu 8 mai puțin decât Tudor, adică $a = t - 8$ (2). Scăzând din relația (2), relația (1) avem $0 = t - 8 - (d + 6)$ de unde $t - d = 14$ exerciții.
- b. Cum Dan a rezolvat un număr de exerciții egal cu $\frac{5}{8}$ din numărul exercițiilor rezolvate de Ana, avem relația $d = \frac{5}{8}a$. Înlocuind în relația (1) de la punctul (a) obținem $a = \frac{5}{8}a + 6$, de unde $a - \frac{5}{8}a = 6$, ceea ce este echivalent cu $\frac{3}{8}a = 6$, sau $a = \frac{6 \cdot 8}{3} = 16$ exerciții.
14. a. Folosind o formulă de calcul prescurtat, avem

$$\begin{aligned} x \cdot y &= \sqrt{4 - \sqrt{7}} \cdot \sqrt{4 + \sqrt{7}} = \sqrt{(4 - \sqrt{7})(4 + \sqrt{7})} \\ &= \sqrt{4^2 - (\sqrt{7})^2} = \sqrt{16 - 7} = \sqrt{9} = 3 \end{aligned}$$

- b. Folosind o formulă de calcul prescurtat și punctul precedent, avem

$$\begin{aligned} (x - y)^2 &= x^2 - 2xy + y^2 \\ &= \left(\sqrt{4 - \sqrt{7}}\right)^2 - 2 \cdot 3 + \left(\sqrt{4 + \sqrt{7}}\right)^2 \\ &= 4 - \sqrt{7} - 6 + 4 + \sqrt{7} = 2 \end{aligned}$$

- c. Cum $x - y = \sqrt{4 - \sqrt{7}} - \sqrt{4 + \sqrt{7}} < 0$, din rezultatul punctului (b) $(x - y)^2 = 2$, deducem $x - y = -\sqrt{2}$. Prin urmare, $\frac{x - y}{\sqrt{2}} = \frac{-\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = -1 < 0$ și $\frac{x - y}{\sqrt{2}} = -1 \in \mathbb{Z}$.

15. a.
- b. Triunghiul echilateral ABC are lungimea laturii de 10 cm , deci înălțimea triunghiului are lungimea egală cu $\frac{10\sqrt{3}}{2} = 5\sqrt{3} \text{ cm}$. Prin urmare, $A_t = 2A_{ABC} + 3A_{ABB'A'} = 2 \frac{10 \cdot 5\sqrt{3}}{2} + 3AB \cdot BB' = 50\sqrt{3} + 3 \cdot 10 \cdot 5 = 50\sqrt{3} + 150 = 50(\sqrt{3} + 3) \text{ cm}^2$.

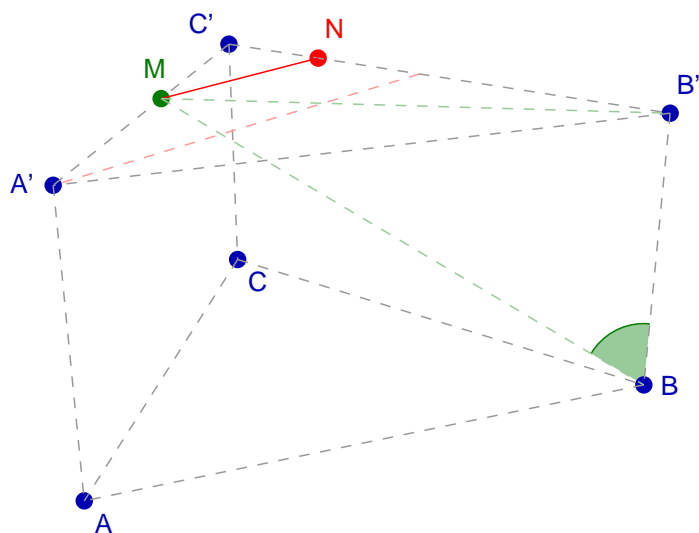

FIGURA . Exercițiul 15.

- c. Din $AA' \parallel BB'$ rezultă că unghiul dintre AA' și MB este unghiul dintre BB' și MB adică unghiul $\widehat{MBB'}$. Cum M este mijlocul laturii $A'C'$ și triunghiul $A'B'C'$ este echilateral, $B'M$ este și înălțime în triunghiul $A'B'C'$ și are lungimea egală cu $5\sqrt{3}$ cm. În triunghiul dreptunghic $BB'M$ avem

$$\tan \widehat{MBB'} = \frac{B'M}{BB'} = \frac{5\sqrt{3}}{5} = \sqrt{3}, \text{ de unde rezultă că } \widehat{MBB'} = \boxed{60^\circ}.$$

- d. Fie N piciorul perpendicularei din M pe $B'C'$. Cum $BB' \perp (A'B'C')$ și $MN \subset (A'B'C')$ rezultă că $BB' \perp MN$. Din $MN \perp B'C'$ și $MN \perp BB'$ avem că $MN \perp (BCC'B')$. Deci distanța de la M la planul $(B'BC)$ este MN . În triunghiul dreptunghic $B'MN$, avem $m(\widehat{MB'N}) = 30^\circ$ deoarece $B'M$ este bisectoarea unghiului $\widehat{A'B'C'}$. Atunci din $\sin \widehat{MB'N} = \frac{MN}{B'M}$, avem

$$MN = \sin \widehat{MB'N} \cdot B'M = \sin 30^\circ \cdot B'M = \frac{1}{2} \cdot 5\sqrt{3} = \boxed{\frac{5\sqrt{3}}{2}} \text{ cm}.$$

CAPITOLUL 4

Varianta 79

1. Subiectul I.

Rezolvare.

- $3 \cdot 4 : 2 = 12 : 2 = \boxed{6}$
- Numărul cu 25 mai mic decât 75 este numărul $75 - 25 = \boxed{50}$.
- $\frac{30}{100} \cdot 30 = \boxed{9}$
- $A = \{x \in \mathbb{N} \mid x \leq 4\} = \{0, 1, 2, 3, 4\}$, deci numărul elementelor mulțimii A este $\boxed{5}$.
- Perimetrul rombului de latura 12 cm este egal cu $4 \cdot 12 = \boxed{48}$ cm.
- Conform teoremei lui Pitagora lungimea ipotenuzei triunghiului dreptunghic este egală cu $\sqrt{6^2 + 6^2} = \sqrt{36 + 36} = \sqrt{72} = \boxed{6\sqrt{2}}$ cm.
- $V_{con} = \frac{\pi \cdot r^2 \cdot h}{3} = \frac{\pi \cdot 5^2 \cdot 12}{3} = 25 \cdot 4\pi = \boxed{100}\pi \text{ cm}^3$.
- $A_{sferă} = 4\pi r^2 = 4\pi \cdot 4^2 = 4 \cdot 16\pi = \boxed{64}\pi \text{ cm}^2$.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

- $\boxed{B}$: Media geometrică a numerelor $a = 28$ și $b = 63$ este egală cu $\sqrt{ab} = \sqrt{28 \cdot 63} = \sqrt{4 \cdot 7 \cdot 7 \cdot 9} = 2 \cdot 7 \cdot 3 = 42$.
- $\boxed{D}$: $E(2) = (2 - 1)^{10} + (1 - 2)^{10} = 1^{10} + (-1)^{10} = 1 + 1 = 2$
- $\boxed{D}$: În triunghiul dreptunghic ABC avem $\sin \widehat{ABC} = \frac{AC}{BC}$, de unde $AC = BC \sin \widehat{ABC} = 12 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 6\sqrt{3}$ cm.
- $\boxed{C}$: $\text{ctg} \hat{B} + \text{ctg} \hat{C} = \frac{BP}{AP} + \frac{PC}{AP} = \frac{BP + PC}{AP} = \frac{BC}{AP} = \frac{BC}{2BC} = \frac{1}{2}$

3. Subiectul III.

Rezolvare.

- a. Fie g numărul geologilor și b numărul biologilor care participă la început la expediție. Din faptul că numărul geologilor este de două ori mai mare decât numărul biologilor, avem relația $g = 2b$ (1). După o săptămână

pleacă 20 de geologi, ceea ce înseamnă că rămân $g - 20$ geologi. Cum sosesc 18 biologi, numărul biologilor participanți devine $b + 18$. Prin plecarea a 20 de geologi și sosirea a 18 biologi, avem numărul geologilor egal cu cel al biologilor, adică $g - 20 = b + 18$ (2). Înlocuind g din relația (1) în relația (2) obținem $2b - 20 = b + 18$, de unde $b = 38$.

b. De la punctul (a) știm că la începutul expediției au fost 38 de biologi. În a doua săptămână sosesc 18 biologi, adică numărul biologilor devine $38 + 18 = 56$. Cum în a doua săptămână numărul geologilor este egal cu cel al biologilor, deducem că avem 56 de geologi. Prin urmare, în a doua săptămână avem $2 \cdot 56 = 112$ specialiști participanți la expediție.

14. a. Punctul $A(a, 0)$ se află pe reprezentarea grafică funcției f dacă și numai dacă $f(a) = 0$. Aceasta revine la $(2a + 3)a + 1 = 0$ sau la $2a^2 + 3a + 1 = 0$. Discriminantul acestei ecuații de gradul doi este $\Delta = 3^2 - 4 \cdot 2 \cdot 1 = 1$, de unde $a_1 = \frac{-3 + 1}{4} = \frac{-2}{4} = \frac{-1}{2}$ și $a_2 = \frac{-3 - 1}{4} = \frac{-4}{4} = -1$.

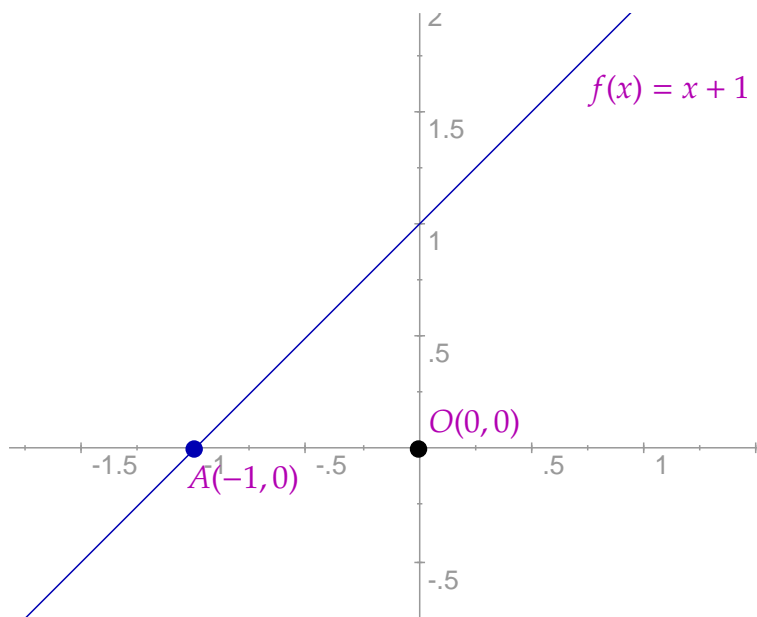

FIGURA . Exercițiul 14.

- b.
c. Pentru $a = -1$, avem $f(x) = x + 1$, prin urmare $N = f(n)f(n + 2) + 1 = (n + 1)(n + 3) + 1 = n^2 + n + 3n + 3 + 1 = n^2 + 4n + 4 = (n + 2)^2$ care este pătrat perfect pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

15. a.
b. AC , AD' și CD' sunt congruente și au fiecare lungimea $6\sqrt{2}$, deoarece sunt diagonale ale fețelor cubului. Deci triunghiul $AD'C$ este echilateral și $P_{AD'C} = 3AC = 3 \cdot 6\sqrt{2} = 18\sqrt{2}$ cm.

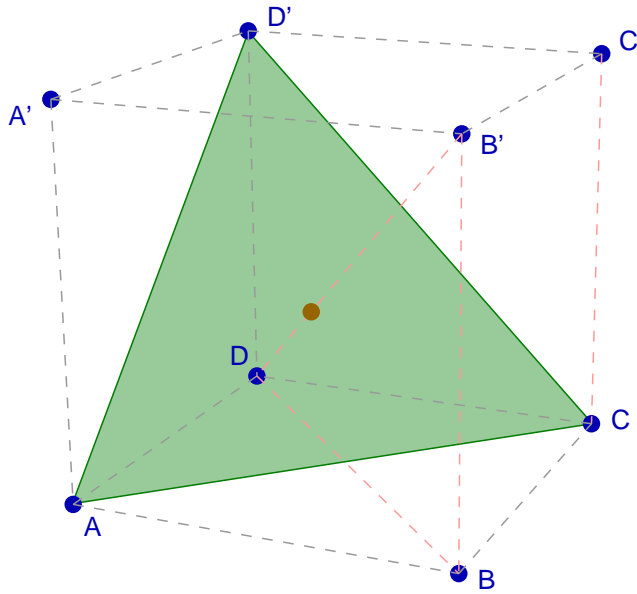

FIGURA . Exercițiul 15.

- c. Cum toate muchiile piramidei $ACB'D'$ sunt diagonale ale fețelor cubului, ele sunt congruente. Din faptul că fețele piramidei $ACB'D'$ sunt triunghiuri echilaterale cu latura de lungime $6\sqrt{2}$ cm, rezultă că aria totală a piramidei $ACB'D'$ este egală cu $4A_{ACD'} = 4 \frac{AD' \cdot CD' \cdot \sin 60^\circ}{2} =$

$$2 \cdot 6\sqrt{2} \cdot 6\sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \boxed{72\sqrt{3}} \text{ cm}^2.$$

- d. Cum diagonalele pătratului sunt perpendiculare, avem $AC \perp BD$. Din faptul că $BB' \perp (ABCD)$ rezultă că BB' este perpendiculară pe orice dreaptă din planul $(ABCD)$, deci și pe AC . Din $AC \perp BB'$ și $AC \perp BD$, avem $AC \perp (BDB')$ și cum $B'D \subset (BDB')$, rezultă că $AC \perp DB'$. Din $DC \perp (BCC'B')$ și $BC' \subset (BCC'B')$, avem $DC \perp BC'$. Cum $DC \perp BC'$ și $BC' \perp B'C$ (diagonalele pătratului sunt perpendiculare), rezultă că $BC' \perp (DCB')$. Dar $AD' \parallel BC'$, deci $AD' \perp (DCB')$. Cum $DB' \subset (DCB')$ rezultă că $AD' \perp DB'$. Am demonstrat prin urmare că $AD' \perp DB'$ și că $AC \perp DB'$, de unde avem că $DB' \perp (AD'C)$.

CAPITOLUL 5

Varianta 80

1. Subiectul I.

Rezolvare.

- $2^3 + 3 = 8 + 3 = 11$
- Cel mai mic număr care aparține mulțimii $\{12, 5, -3, 1, -12, 30\}$ este egal cu -12 .
- Opusul numărului $\frac{5}{3}$ este egal cu $-\frac{5}{3}$.
- În urnă sunt în total 5 bile dintre care 2 bile sunt galbene. Probabilitatea ca extrăgând la întâmplare o bilă aceasta să fie galbenă este egală cu $\frac{2}{5}$.
- Perimetrul dreptunghiului cu laturile de lungimi 5 cm și 8 cm este egal cu $2 \cdot 5 + 2 \cdot 8 = 10 + 16 = 26$ cm.
- Aria discului este egală cu $\pi \cdot r^2 = \pi \cdot 4^2 = 16$ cm².
- Diagonala paralelipipedului are lungimea

$$\sqrt{1^2 + 3^2 + (\sqrt{6})^2} = \sqrt{1 + 9 + 6} = \sqrt{16} = 4 \text{ cm.}$$

- $A_{\text{sferă}} = 4\pi \cdot r^2$, de unde $r = \sqrt{\frac{A_{\text{sferă}}}{4\pi}} = \sqrt{\frac{36\pi}{4\pi}} = \sqrt{9} = 3$ cm.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

- D : $1 - 2 + 3 - 4 + \dots + 90 - 100 = (1 - 2) + (3 - 4) + \dots + (90 - 100) = \underbrace{-1 - 1 - \dots - 1}_{50\text{-ori}} = -50$
- C : O soluție a ecuației $x + 3y = 6$ este $(3, 1)$ deoarece verifică ecuația, adică $3 + 3 \cdot 1 = 6$ sau $3 + 3 = 6$. Ca metodă, la o asemenea problemă trebuie să verificați toate valorile până dați de cea "bună".
- B : Fie M mijlocul lui BC . Din $BM = MC$, $DM = DM$ și $m(\widehat{BMD}) = m(\widehat{CMD}) = 90^\circ$, conform cazului de congruența "latură-unghi-latură" (sau "catetă-catetă") rezultă că triunghiurile BMD și CMD sunt congruente. De aici $BD = CD$ și atunci $P_{ABD} = AB + BD + DA = AB + CD + DA = AB + AC = 8 + 12 = 20$ cm.

12. D : $DB = DC + CB = \frac{AC}{2} + \frac{AB}{2} = \frac{AB}{2} + \frac{AB}{2} = \frac{AB}{4} + \frac{AB}{2} = \frac{32}{4} + \frac{32}{2} = 8 + 16 = 24$ cm.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Deoarece $\frac{1}{4} = 0,25$ reprezintă 25%, iar $25 < 30 < 40$, rezultă că persoana respectivă a cheltuit cel mai mult în a doua zi.

b. Persoana respectivă a cheltuit $30 + 40 + 25\% = 95\%$ din S , deci i-au rămas $100\% - 95\% = 5\%$ din S . Avem astfel $\frac{5}{100}S = 600$, de unde $S = \frac{600 \cdot 100}{5} = 12000$ lei.

Prin urmare, în prima zi persoana a cheltuit $\frac{3}{10} \cdot 12000 = 3600$ lei.

14. a. Un punct de coordonate (a, b) aparține reprezentării grafice a funcției f dacă și numai dacă $f(a) = b$ și $a \in [-2, 3]$, iar $b \in \mathbb{R}$.

Avem $f(1) = \frac{1}{2} \cdot 1 - \frac{1}{2} = 0 \neq 1$, deci punctul $D(1, 1)$ nu aparține reprezentării grafice a funcției f .

Pe de altă parte $f(-1) = \frac{1}{2} \cdot (-1) - \frac{1}{2} = -1$, deci $P(-1, -1)$ aparține reprezentării grafice a funcției f .

Cum $-3 \notin [-2, 3]$ rezultă că punctul $Q(-3, -2)$ nu aparține reprezentării grafice a funcției f .

b.

c. Inecuația $4f(x) - x\sqrt{2} < 4$ este echivalentă cu $4\left(\frac{1}{2}x - \frac{1}{2}\right) - x\sqrt{2} < 4$.

După simplificare avem $2x - 2 - x\sqrt{2} < 4$, sau $x(2 - \sqrt{2}) < 4 + 2$, de unde $x < \frac{6}{2 - \sqrt{2}} = \frac{6(2 + \sqrt{2})}{2^2 - (\sqrt{2})^2} = 3(2 + \sqrt{2})$. Cum $\sqrt{2} < 1,5$ rezultă

$x < 3(2 + \sqrt{2}) < 3 \cdot 3,5 = 10,5$ și cum $x \in \mathbb{N}$ și $x \in [-2, 3]$, soluția inecuației date este $x \in \{0, 1, 2, 3, \dots, 9, 10\} \cap \mathbb{N} \cap [-2, 3] = \{0, 1, 2, 3\}$.

15. a.

b. Din BI bisectoarea unghiului $\widehat{ABC}$ rezultă că $\widehat{ABI} = \widehat{IBC}$. Cum $MI \parallel BC$ rezultă că $\widehat{MIB} = \widehat{IBC}$ ca unghiuri alterne interne. Din $\widehat{ABI} = \widehat{IBC}$ și $\widehat{MIB} = \widehat{IBC}$ rezultă că $\widehat{MIB} = \widehat{MBI}$. Deci triunghiul MBI este isocel și $MB = MI$. Printr-un raționament analog arătăm că triunghiul NCI este isocel și $NC = NI$. Prin urmare, $MN = MI + IN = MB + NC$.

c. Triunghiul ABC este echilateral cu latura de lungime 18 cm, deci $A_{ABC} = \frac{AB \cdot AC \cdot \sin 60^\circ}{2} = \frac{18 \cdot 18 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}}{2} = 81\sqrt{3}$ cm².

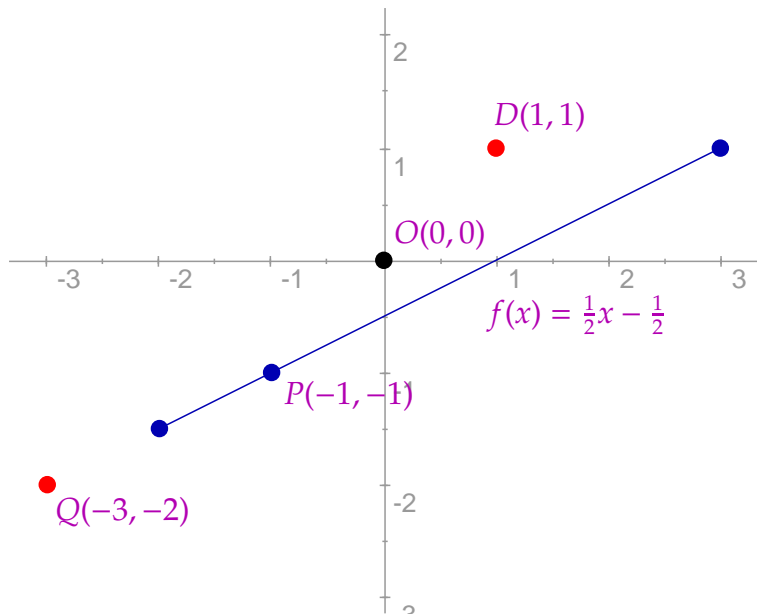

FIGURA . Exercițiul 14.

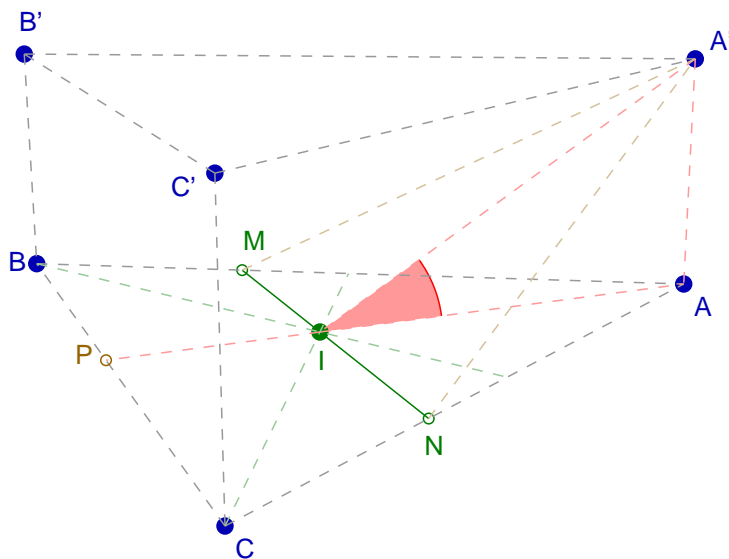

FIGURA . Exercițiul 15.

Cum $ABB'A'$ este un dreptunghi cu laturile de lungimi 18 cm și 6 cm, avem $A_{ABB'A'} = 18 \cdot 6 = 108 \text{ cm}^2$.

Prin urmare, $A_t = 2A_{ABC} + 3A_{ABB'A'} = 2 \cdot 81 \sqrt{3} + 3 \cdot 108 = 162 \sqrt{3} + 324 \text{ cm}^2$.

- d. Din $MN \parallel BC$ avem $\widehat{AMN} = \widehat{ABC}$ și $\widehat{ANM} = \widehat{ACB}$ (unghiuri corespondente). Cum $\widehat{ABC} = \widehat{ACB}$ rezultă că $\widehat{AMN} = \widehat{ANM}$ și deci $AM = AN$.

Din $AN = AM$, $AA' = AA'$ și $\widehat{A'AM} = \widehat{A'AN} = 90^\circ$, rezultă că triunghiurile $A'AM$ și $A'AN$ sunt congruente și deci $A'M = A'N$.

Să observăm că punctul I este mijlocul lui MN . Într-adevăr $MI = IN$ deoarece $MI = BM$, $IN = NC$ și $MB = NC$. Cum triunghiul $A'MN$ este isocel și I este mijlocul lui MN , mediana $A'I$ este și înălțime, deci $A'I \perp MN$. Triunghiul AMN fiind isocel, mediana AI este și înălțime, adică $AI \perp MN$. Din $AI \perp MN$ și $A'I \perp MN$ rezultă că unghiul dintre planele (ABC) și $(A'MN)$ este $\widehat{A'IA}$.

Fie P intersecția lui AI cu BC , deci AP este înălțime în triunghiul echilateral ABC . Punctul I este intersecția bisectoarelor triunghiului echilateral ABC , deci I este și centrul de greutate al triunghiului ABC . Atunci

$$AI = \frac{2}{3}AP = \frac{2}{3} \cdot \frac{18\sqrt{3}}{2} = 6\sqrt{3} \text{ cm.}$$

În triunghiul dreptunghic $A'AI$ avem $\tan \widehat{A'IA} = \frac{A'A}{AI} = \frac{6}{6\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$, de

unde $m(\widehat{A'IA}) = \boxed{30^\circ}$.

PRO DIDACTICA VĂ UREAZĂ SUCCES LA EXAMEN.
DE LA TOAMNĂ VĂ AȘTEPTĂM CU ÎNTREBĂRI DIN MATERIA
DE LICEU.